

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

ACORDAREA CETĂȚENIEI ȘI DREPTULUI DE REZIDENȚĂ INVESTITORILOR STRĂINI

studiu documentar

februarie 2023

Materialele elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Andra Andronic
Consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

CONTEXTUL EUROPEAN	4
ACORDAREA CETĂȚENIEI ȘI PERMISULUI DE ȘEDERE ÎN ROMÂNIA	5
INTRODUCERE	9
AUSTRIA	10
BELGIA.....	11
BULGARIA	11
CIPRU	13
ELVEȚIA.....	13
GRECIA	14
IRLANDA.....	15
ITALIA.....	16
MALTA.....	17
PORTUGALIA	18
SPANIA.....	20
WEBOGRAFIE	22

CONTEXTUL EUROPEAN

La 23 ianuarie 2019, Comisia Europeană a prezentat un [raport](#) cuprinzător privind sistemele de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori, utilizate în mai multe state membre ale UE, document care cartografiază practicile existente și identifică anumite riscuri pe care astfel de scheme le implică pentru UE. Riscurile sunt legate de securitate, spălarea de bani, evaziunea fiscală și corupție și sunt accentuate și mai mult de lipsa de transparență în ceea ce privește modul în care funcționează sistemele și de lipsa de cooperare dintre statele membre.

Sistemele de acordare a cetățeniei pentru investitori din anumite țări prezintă condiții mai puțin stricte decât regimurile obișnuite de acordare a cetățeniei. Aceste sisteme sunt de interes comun la nivelul UE, deoarece orice persoană care dobândește cetățenia unui stat membru va dobândi în același timp cetățenia Uniunii și, prin urmare, va beneficia automat de drepturi și în raport cu alte state membre.

Comitetul Economic și Social European (CESE) menționează - în [Avizul](#) privind sistemele din Uniunea Europeană de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori - că „cetățenia reprezintă legătura dintre un cetățean și stat. Cetățenia unei țări se bazează, în mod tradițional, pe dreptul câștigat prin naștere, fie pe baza originii (*ius sanguinis*), fie prin nașterea pe teritoriul respectiv (*ius soli*). De asemenea, statele pot acorda cetățenia acelor persoane care îndeplinesc anumite cerințe sau care pot demonstra o legătură reală cu țara (naturalizare). Aceasta include cerința de a achiziționa și de a menține o reședință permanentă în statul membru respectiv, ca manifestare a intenției solicitantului de a-și transfera unele interese în acel stat membru”.

„În ultimele decenii, numeroase state membre ale UE au creat sisteme CBI (*citizenship by investment*) și RBI (*residency by investment*), care vizează atragerea de investiții în schimbul cetățeniei sau a dreptului de ședere în țara în cauză”. CESE menționează că „majoritatea acestor sisteme au fost introduse ca urmare a crizei financiare din 2007. Probabil că unele state europene, profund afectate de criză, au privit aceste sisteme ca pe o modalitate facilă și suplimentară de redresare. În contextul concurenței dintre țări pentru a atrage investiții străine directe, probabil că acest lucru a încurajat aplicarea unor standarde și cerințe diferite”.

Într-o [rezoluție din 16 ianuarie 2014](#), Parlamentul European și-a exprimat îngrijorarea cu privire la faptul că sistemele naționale care implică vânzarea directă sau indirectă a cetățeniei Uniunii subminează însuși conceptul de cetățenie a Uniunii. În cadrul unei [dezbateri din 30 mai 2018](#), Parlamentul European a discutat despre o serie de riscuri asociate sistemelor CBI și RBI. Discuțiile pe marginea acestei chestiuni au continuat în cadrul Comisiei speciale privind infracțiunile financiare, evaziunea fiscală și evitarea obligațiilor fiscale (TAX3) a Parlamentului European. [Raportul final](#) al comisiei TAX3 stabilește o serie de măsuri-cheie de atenuare, pentru a reduce riscurile presupuse de sistemele CBI și RBI, printre altele invitând statele membre să elimine treptat, cât mai curând posibil, toate sistemele existente. Până la abrogarea definitivă a sistemelor, raportul solicită Comisiei să monitorizeze riguros punerea în aplicare a obligației de

diligentă în ceea ce privește clienții în cazul solicitanților și să asigure o mai bună colectare a datelor și coordonare a schimbului de informații între statele membre”.

ACORDAREA CETĂȚENIEI ȘI PERMISULUI DE ȘEDERE ÎN ROMÂNIA

[Legea cetățeniei române nr.21/1991](#), cu modificările și completările ulterioare, stipulează, în cadrul articolului 8, următoarele:

(1) Cetățenia română se poate acorda, la cerere, persoanei fără cetățenie sau cetățeanului străin, dacă îndeplinește următoarele condiții:

a) s-a născut și domiciliază, la data cererii, pe teritoriul României sau, deși nu s-a născut pe acest teritoriu, domiciliază în condițiile legii pe teritoriul statului român de cel puțin 8 ani sau, în cazul în care este căsătorit și conviețuiește cu un cetățean român, de cel puțin 5 ani de la data căsătoriei;

b) dovedește, prin comportament, acțiuni și atitudine, loialitate față de statul român, nu întreprinde sau sprijină acțiuni împotriva ordinii de drept sau a securității naționale și declară că nici în trecut nu a întreprins asemenea acțiuni;

c) a împlinit vârsta de 18 ani;

d) are asigurate în România mijloace legale pentru o existență decentă, în condițiile stabilite de legislația privind regimul străinilor;

e) este cunoscut cu o bună comportare și nu a fost condamnat în țară sau în străinătate pentru o infracțiune care îl face nedemn de a fi cetățean român;

f) cunoaște limba română și posedă noțiuni elementare de cultură și civilizație românească, în măsură suficientă pentru a se integra în viața socială;

g) cunoaște prevederile Constituției României și imnul național.

(2) Termenele prevăzute la alin. (1) lit. a) pot fi reduse până la jumătate în următoarele situații:

a) solicitantul este o personalitate recunoscută pe plan internațional;

b) solicitantul este cetățeanul unui stat membru al Uniunii Europene;

c) solicitantul a dobândit statut de refugiat potrivit prevederilor legale în vigoare;

d) solicitantul a investit în România sume care depășesc 1.000.000 de euro.

(3) Dacă cetățeanul străin sau persoana fără cetățenie care a solicitat să i se acorde cetățenia română se află în afara teritoriului statului român o perioadă mai mare de 6 luni în cursul unui an, anul respectiv nu se ia în calcul la stabilirea perioadei prevăzute la alin. (1) lit. a).

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată și completată, reglementează intrarea, șederea și ieșirea străinilor pe teritoriul României sau de pe teritoriul României, drepturile și obligațiile acestora, precum și măsurile specifice de control al imigrației, în conformitate cu obligațiile asumate de România prin documentele internaționale la care este parte.

Articolul 43 al O.U.G. n.194/2002 stabilește condițiile de acordarea a vizei de lungă ședere pentru desfășurarea de activități comerciale, după cum urmează:

(1) Acest tip de viză se acordă, pe baza avizului Centrului Român pentru Promovarea Comerțului și Investițiilor Străine, străinilor care sunt acționari ori asociați, cu atribuții de conducere sau de administrare, ai unor societăți comerciale, persoane juridice române, care urmează să realizeze o investiție, în condițiile prezentului articol.

(2) Avizul Centrului Român pentru Promovarea Comerțului și Investițiilor Străine se acordă străinilor prevăzuți la alin. (1) care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) prezintă un plan de afaceri care va cuprinde date referitoare la: identificarea firmei, obiectul de activitate al acesteia, obiectul și valoarea investiției, numărul estimat de locuri noi de muncă și etapele de creare a acestora, etapele derulării procesului de investiție și sumele aferente acestora, locația investiției, durata investiției și amortizării acesteia, proiecția activității financiare pe o perioadă de minimum 3 ani;

b) fac dovada, printr-un singur extras de cont eliberat de o bancă din România pe numele persoanei fizice cetățean străin, solicitant al avizului, că dispun de fondurile necesare desfășurării activității, în valoare de cel puțin 100.000 euro, pentru străinii asociați într-o societate cu răspundere limitată și cel puțin 150.000 euro, pentru străinii acționari într-o societate pe acțiuni;

c) vor realiza, în maximum 12 luni de la data obținerii permisului de ședere, o investiție potrivit planului de afaceri prevăzut la lit. a), aducând un aport de capital sau tehnologie în valoare de minimum 100.000 euro pentru o societate cu răspundere limitată și de cel puțin 150.000 euro pentru o societate pe acțiuni;

d) prin activitatea pe care o presupune investiția propusă, aceasta va crea, în maximum 12 luni de la data obținerii permisului de ședere, cel puțin 10 noi locuri de muncă pentru o societate cu răspundere limitată și cel puțin 15 noi locuri de muncă pentru o societate pe acțiuni.

(3) În cazul societăților cu 2 sau mai mulți asociați ori acționari, care solicită acordarea avizului, condițiile prevăzute la alin. (2) vor trebui analizate pentru fiecare solicitant în mod separat, valoarea investiției ce urmează a fi realizată și numărul locurilor de muncă ce urmează a fi create majorându-se în mod corespunzător, în funcție de numărul solicitanților de aviz.

(4) Străinii care au mai obținut anterior un aviz din partea Agenției Române pentru Investiții Străine sau a Centrului Român pentru Promovarea Comerțului și Investițiilor

Străine pot solicita eliberarea unui alt aviz, în condițiile prezentului articol, în următoarele situații:

- a) dovedesc imposibilitatea obiectivă de realizare a planului de afaceri anterior;
- b) dovedesc că au realizat planul de afaceri anterior.

(5) Solicitarea de viză va fi însoțită de următoarele documente:

- a) avizul Centrului Român pentru Promovarea Comerțului și Investițiilor Străine;
- b) certificat de cazier judiciar sau alt document cu aceeași valoare juridică;
- c) asigurare medicală pe perioada valabilității vizei;
- d) dovada asigurării condițiilor de cazare.

(6) Cererea însoțită de documentele prevăzute la alin. (5) se depune la misiunile diplomatice sau la oficiile consulare ale României și se transmite, prin intermediul Departamentului consular din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, Oficiului Român pentru Imigrări, pentru avizare conform competențelor.

(7) Avizul Centrului Român pentru Promovarea Comerțului și Investițiilor Străine este valabil 6 luni de la data emiterii și are drept scop constatarea îndeplinirii condițiilor tehnice, de utilitate și fezabilitate economică a investiției ce urmează a fi implementată de către cetățeanul străin.

În conformitate cu prevederile stipulate în cadrul articolului 70 (1) dreptul de ședere pe termen lung se acordă, la cerere, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, pe perioadă nedeterminată, străinilor care, la data soluționării cererii, sunt titulari ai unui drept de ședere temporară sau beneficiari ai protecției internaționale în România. Conform articolului 71 dreptul de ședere permanentă se acordă străinilor prevăzuți la art.70 alin.(1), dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) au avut drept de ședere temporară sau au beneficiat de protecție internațională pe teritoriul României, în mod continuu în ultimii 5 ani anteriori depunerii cererii, astfel:

(i) în această perioadă nu au absentat de pe teritoriul României mai mult de 6 luni consecutive și nu depășesc 10 luni de absență în total;

(ii) în această perioadă împotriva străinului nu a fost dispusă nicio măsură de îndepărtare de pe teritoriul național;

(iii) la stabilirea acestei perioade se iau în calcul jumătate din perioada de ședere în scop de studii;

(iv) la stabilirea acestei perioade nu se iau în calcul dreptul de ședere conferit de viza de scurtă ședere, viza diplomatică sau de serviciu și nici dreptul de ședere obținut pentru desfășurarea de activități ca lucrător sezonier sau lucrător au pair;

(v) această perioadă se reduce la 4 ani, în cazul beneficiarilor protecției internaționale în România care participă activ la viața economică, socială și culturală a societății românești, inclusiv ca urmare a parcurgerii programelor de integrare prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit o formă de protecție sau un drept de ședere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European, aprobată cu modificări prin Legea nr. 185/2004, cu modificările și completările ulterioare;

(i) în această perioadă nu au absentat de pe teritoriul României mai mult de 6 luni consecutive și nu depășesc 10 luni de absență în total. Nu se consideră absență de pe teritoriul României dacă prin natura serviciului străinul s-a deplasat în străinătate pentru desfășurarea unor activități de transport internațional și prezintă înscrisuri doveditoare în acest sens.;

(vii) această perioadă se calculează începând cu data depunerii cererii în baza căreia s-a acordat protecție internațională în România, în cazul beneficiarilor protecției internaționale;

b) fac dovada deținerii mijloacelor de întreținere la nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, cu excepția străinilor membri de familie ai cetățenilor români;

c) fac dovada asigurării sociale de sănătate;

d) fac dovada deținerii legale a spațiului de locuit, în condițiile legii;

e) cunosc limba română cel puțin la un nivel satisfăcător;

f) nu prezintă pericol pentru securitatea națională;

g) nu constituie o amenințare la adresa ordinii publice. Condiția se consideră îndeplinită dacă străinul nu a săvârșit, cu intenție, infracțiuni pe teritoriul României pentru care i s-a aplicat o pedeapsă privativă de libertate mai mare de 5 ani.

INTRODUCERE

Conform prezentării [Schengen Visa Info](#), anumite state membre UE (Austria, Belgia, Cipru, Grecia, Italia, Malta, Spania, Portugalia) și Elveția (stat care aparține Spațiului Schengen) permit investitorilor și membrilor familiilor lor, cu îndeplinirea anumitor condiții, obținerea rezidenței și ulterior a cetățeniei în cadrul programelor Golden Visa („vizele de aur”). Ca regulă generală, solicitanții Golden Visa vor putea beneficia de rezidență atât timp cât își mențin investiția. În cele mai multe cazuri, acestora nu li se solicită relocarea în țara în care doresc să investească. Totuși, dacă aceștia doresc obținerea dreptului de ședere permanentă sau a cetățeniei prin intermediul investiției, cele mai multe state membre UE solicită investitorilor locuirea efectivă între 5 și 10 ani pe teritoriul respectiv. Acordarea unei astfel de vize permite titularului libertatea de mișcare pe întreg teritoriul Spațiului Schengen. În cazul în care investitorii vor obține cetățenia unui stat membru UE, vor putea beneficia de dreptul de a călători în peste 100 de țări din lume, fără vize.

De regulă, un investitor poate obține dreptul de ședere permanentă în cadrul unui stat membru UE cu condiția de a locui neîntrerupt pe teritoriul statului respectiv minim 5 ani. Odată obținut dreptul de ședere permanentă, acesta va fi reînnoit automat. Acordarea cetățeniei poate fi solicitată de către investitorii care au locuit neîntrerupt pe teritoriul statului respectiv pentru aproximativ 10 ani.

Suma care urmează a fi investită diferă de la un stat la altul. Unele state, precum Spania și Portugalia sau Grecia oferă drept de ședere celor care investesc în imobiliare, companii, obligațiuni de stat sau în anumite industrii. De regulă, valoarea investiției se ridică la 500.000 euro.

Pe de altă parte, există state precum Elveția, Italia și Austria, care impun solicitanților să investească în domenii specifice/zone de interes, precum crearea oportunităților de angajare pe piața forței de muncă.

Criteriile de eligibilitate cu privire la accesarea programului Golden Visa pot diferi de la un stat la altul, dar prevăd, în general, următoarele obligații pentru investitori:

- să aibă în posesie suma de bani care urmează a fi investită;
- să dovedească că suma este dobândită prin mijloace legale;
- să obțină un certificat de cazier judiciar care să ateste lipsa antecedentelor penale;
- să se poată susține financiar pe perioada șederii (obligația se extinde și la nivelul membrilor familiei).

AUSTRIA

În Austria, programul Golden Visa nu este reglementat, iar obținerea cetățeniei austriece nu poate fi condiționată de investirea vreunei sume de bani.

Articolului 10, para.6 din [Legea cetățeniei austriece](#), cu modificările și completările ulterioare, reglementează acordarea de către guvernul federal a cetățeniei austriece străinilor pentru merite deosebite, precum realizarea de investiții semnificative de capital și crearea unui număr substanțial de noi locuri de muncă pe piața forței de muncă sau introducerea de noi tehnologii în țară. Statul austriac evaluează fiecare caz în parte. Criteriile de acordare a cetățeniei în interesul special al Republicii, în anumite domenii de interes (realizări științifice, performanță economică, performanță sportivă și realizări științifice), pot fi consultate [aici](#).

Conform prezentării [Schengen Visa Info](#), în Austria, există două opțiuni la îndemâna investitorilor străini în vederea accesării programului Golden Visa și anume: investirea directă a cel puțin 10 milioane euro într-o afacere sau investirea a cel puțin 3 milioane euro în fondurile de dezvoltare guvernamentale. Subliniem că investițiile pasive în titluri de stat sau achiziții imobiliare nu constituie un criteriu de eligibilitate pentru acest program.

De asemenea, cetățenii aparținători statelor terțe pot solicita eliberarea permisului de ședere „[Rot-Weiß-Rot](#)”, conform prevederilor [Legii federale privind șederea și rezidența în Austria](#). Acest tip de permis poate fi accesat de către cetățenii străini care desfășoară activități independente în Austria, cu respectarea următoarelor criterii:

- investirea a cel puțin 100.000 euro în înființarea unei companii/afaceri în Austria;
- crearea de noi locuri de muncă sau menținerea unora deja existente;
- asigurarea transferului de know-how sau introducerea de noi tehnologii.

Cetățenii din statele terțe mai pot solicita eliberarea permisului de ședere Rot-Weiß-Rot ca urmare a [înființării unui start-up](#), în următoarele condiții:

- dezvoltarea unor produse inovative, servicii, procese sau tehnologii ca parte integrantă a companiei nou înființate și introducerea lor pe piață;
- prezentarea unui plan de afaceri coerent pentru înființarea și funcționarea companiei;
- administrarea personală a companiei;
- investirea a cel puțin 30.000 euro în înființarea companiei, jumătate din sumă reprezentând capital propriu.

Fiecare solicitant trebuie să întrunească acumularea unui număr de puncte-credit (minim 50 - maxim 85) în cadrul procesului de evaluare.

Prin intermediul [Rot-Weiß-Rot – Karte plus](#), cetățenii statelor terțe posesori ai permisului de ședere Rot-Weiß-Rot (angajați de cel puțin 21 de luni) și membrii familiilor lor (soț/ soție, parteneri înregistrați, copii minori, inclusiv copii adoptați sau proveniți dintr-o căsătorie anterioară) beneficiază de dreptul de ședere temporară și accesul nerestricționat pe piața forței de muncă.

BELGIA

Conform prezentării [Schengen Visa Info](#), Belgia nu acordă drept de ședere cetățenilor altor state care achiziționează proprietăți/ bunuri imobiliare. În vederea obținerii dreptului de ședere în cazul investitorilor, aceștia trebuie să investească între 350.000 și 500.000 euro pentru o perioadă de 5 ani într-o companie nou înființată. După exercitarea dreptului de ședere o perioadă de 5 ani pe teritoriul belgian, cetățenii străini pot solicita acordarea dreptului la cetățenie.

BULGARIA

Până în luna aprilie a anului 2022, în Bulgaria, a existat posibilitatea legală de obținere a cetățeniei bulgare în schimbul realizării unei investiții în conformitate cu prevederile art.12a și 14a din cadrul Legii privind cetățenia bulgară coroborate cu prevederile art.25, alin.1, pct.6, 7, 8, 13 și 16 aparținând Legii privind străinii. Odată cu adoptarea recentelor amendamente la Legea cetățeniei, articolele care reglementau obținerea cetățeniei bulgare de către investitorii străini au fost abrogate.

În conformitate cu prevederile articolului 12a din cadrul Legii cetățeniei, solicitanții trebuiau să îndeplinească următoarele cerințe:

- să aibă cel puțin 18 ani;
- să fi obținut un permis de ședere permanentă sau pe termen lung, în ultimii 5 ani, în Bulgaria;
- să nu fi fost condamnați de o instanță bulgară cu privire la săvârșirea unei infracțiuni cu intenție cu caracter general și nici implicați în declanșarea unei proceduri penale în acest sens, cu excepția reabilitării;
- să aibă un venit sau o ocupație în Bulgaria;
- să fi investit în cel puțin în una dintre următoarele zone de interes:
 - a) în achiziții de acțiuni sau obligațiuni ale unor societăți comerciale bulgare, tranzacționate pe o piață reglementată din Bulgaria, cu o valoare de piață de cel puțin 2.000.000 BGN; în drepturi, în baza unor contracte de concesiune cu o valoare contractuală de cel puțin 1.000.000 BGN; în acțiuni sau părți sociale cu o valoare de cel puțin 1.000.000 BGN, aparținând unor

organisme de plasament colectiv; în unități sau acțiuni cu o valoare de cel puțin 1.000.000 BGN aparținând unor fonduri de investiții alternative;

- b) în capitalul unei societăți comerciale bulgare, o sumă minimă de 2.000.000 BGN, în vederea realizării unui proiect prioritar pentru societate, în conformitate cu prevederile Legii privind promovarea investițiilor;
- c) în capitalul unei societăți comerciale bulgare, o sumă minimă de 6.000.000 BGN, ale cărei acțiuni sunt tranzacționate pe o piață reglementată;
- d) în capitalul unei societăți comerciale bulgare, o sumă în valoare de cel puțin 500.000 BGN, cu precizarea că asociatul sau acționarul străin trebuia să dețină nu mai puțin de 50% din capitalul societății, și ca urmare a investiției, să se fi achiziționat noi active corporale și necorporale în valoare de cel puțin 500.000 BGN, precum și să fi fost create cel puțin 10 locuri de muncă pentru cetățenii bulgari, menținute pe toată durata șederii investitorului străin.

Articolul 14a din cadrul Legii privind cetățenia bulgară prevedea următoarele obligații pentru investitorii străini care doreau obținerea cetățeniei bulgare:

- să fi împlinit 18 ani;
- să nu fi fost condamnați de o instanță bulgară cu privire la săvârșirea unei infracțiuni cu intenție cu caracter general și declanșarea unei proceduri penale în acest sens, cu excepția reabilitării;
- să fi beneficiat de un permis de ședere permanentă în Bulgaria de cel puțin un an;
- să-și fi dublat investiția în condițiile prevăzute de lege;
- să fi investit în capitalul unei societăți comerciale bulgare cel puțin 1.000.000 BGN pentru un proiect de investiții prioritar pentru societate;
- să fi beneficiat de un permis de ședere permanentă în Bulgaria de cel puțin un an și să fi realizat investiții peste pragul minim prevăzut pentru eliberare unui certificat de investiții Clasa A în conformitate cu Legea privind promovarea investițiilor;
- să fi beneficiat de un permis de ședere permanentă în Bulgaria de cel puțin un an și să fi majorat investiția conform legii la cel puțin 1.000.000 BGN și ca urmare a investițiilor să fi fost realizate cel puțin 20 de locuri noi de muncă pentru cetățenii bulgari.

CIPRU

În octombrie 2020, [Ciprul](#) anunța suspendarea, de la 1 noiembrie a aceluiași an, a programului său de acordarea a cetățeniei pentru investitorii străini. În perioada 2017-2019, peste 1000 de străini și familiile acestora au obținut cetățenie (în Cipru) prin intermediul programului Citizenship by Investment.

Conform raportului Comisiei Europene privind sistemele de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori, Ciprul a introdus - în 2007 - un sistem menit să atragă rapid investiții din partea resortisanților țărilor terțe, prin facilitarea accesului la cetățenie. Conform prezentării [Schengen Visa Info](#), investitorii străinii puteau obține cetățenia cipriotă într-un termen de până la 6 luni dacă investeau în proprietăți imobiliare o sumă de 2 milioane euro. Totodată, aceștia trebuiau să facă o donație suplimentară în sumă de 100.000 euro către Fondul cipriot de cercetare și dezvoltare, precum și o altă donație de 100.000 euro către Organizația de dezvoltare a terenurilor. În total, investitorii care doreau obținerea cetățeniei trebuiau să achite 2.200.000 euro statului cipriot. Obținerea cetățeniei pentru părinții investitorului era condiționată de investirea pe teritoriul cipriot a unei sume suplimentare de 500.000 euro. După 5 ani de la obținerea cetățeniei, investitorii beneficiau de dreptul de reducere a investiției la 500.000 euro, care, de altfel, trebuia menținută pe parcursul vieții.

Permisele de ședere se acordau străinilor care investeau minim 300.000 euro în proprietăți imobiliare, constituiau depozite bancare în sumă minimă de 30.000 euro și achitau suplimentar 5000 euro pentru fiecare alt membru al familiei (soț/soție, copii). Pentru acordarea dreptului de ședere părinților investitorilor, trebuia constituit un depozit bancar suplimentar în sumă de 8000 euro.

ELVEȚIA

Conform prezentării [Schengen Visa Info](#), în Elveția, programul Golden Visa este mult mai riguros organizat decât în alte state. Astfel, în vederea obținerii dreptului de ședere, investitorii/ persoanele înstărite sau pensionarii trebuie să respecte una dintre următoarele cerințe:

- să înființeze o companie care să ofere locuri de muncă cetățenilor elvețieni;
- să achite impozite anuale valorând între 150.000 și 1 milion CHF (franci elvețieni).

În plus, perioada de ședere premergătoare obținerii permisului de ședere permanentă sau a cetățeniei este considerabil mai lungă. Astfel, în Elveția, trebuie să locuiești cel puțin 10 ani în vederea obținerii permisului de ședere permanentă, respectiv 12 ani, pentru obținerea cetățeniei.

Menționăm că, potrivit [Legii privind cetățenia elvețiană](#), acordarea cetățeniei străinilor revine în competența cantoanelor și comunelor.

GRECIA

Articolul 20, lit. B din cadrul [Codului privind imigrația și integrarea socială \(Legea 4251/2014\)](#) reglementează dreptul de ședere pe o perioadă de 5 ani al investitorilor din statele terțe care achiziționează proprietăți imobiliare (în Grecia) în valoare de minim 250.000 euro. Dreptul de ședere poate fi prelungit, fără impunerea vreunei obligativități cu privire la șederea efectivă pe teritoriul Greciei, atât timp cât investitorii își mențin investiția. După 7 ani de ședere neîntreruptă pe teritoriul grecesc, titularii pot solicita acordarea cetățeniei; aceștia trebuie să demonstreze că dețin cunoștințe de limbă și cultură greacă și că au legături cu țara.

Pentru unitățile regionale din sectoarele de nord, centru și sud ale Atenei și din municipalitatea Vari Voula Vouliagmeni din regiunea Attica, municipalitatea Salonic din regiunea Macedonia Centrală și pentru unitățile regionale din Mykonos și Santorini din regiunea Egeea de Sud, valoarea minimă a proprietății imobiliare la momentul achiziționării acesteia, precum și chiria contractuală totală pentru contractele de închiriere a spațiilor hoteliere sau a reședințelor turistice din cadrul acestora, este stabilită la 500 000 euro și trebuie să fi fost achitată integral înainte de depunerea cererii de acordare a permisului de ședere permanentă a investitorului.

Conform criteriilor de eligibilitate, investitorii trebuie să întrunească următoarele condiții:

- să fi împlinit vârsta de 18 ani,
- să obțină un certificat de cazier judiciar care să ateste lipsa antecedentelor penale ;
- să facă o investiție semnificativă în Grecia;
- să aibă o asigurare de sănătate încheiată la una dintre companiile care operează în Grecia.

Totodată, [dreptul de ședere în vederea realizării de investiții imobiliare](#) se mai poate acorda și în următoarele situații:

- în cazul încheierii unui contract de închiriere – pentru minim 10 ani - a unui hotel sau a unor reședințe turistice în cadrul stațiunilor, la un preț minim de 250.000 euro;
- în cazul cetățenilor din statele terțe care fie locuiesc deja legal în Grecia, cu permis de ședere, fie doresc să locuiască în Grecia și dețin proprietăți în țară, achiziționate înainte de intrarea în vigoare a [Legii 4146/2013](#) privind acordarea permiselor de ședere în Grecia prin intermediul achizițiilor imobiliare sau investițiilor strategice, cu condiția ca proprietatea să fi costat minim 250.000 euro, iar valoarea ei actuală să fie evaluată la minim 250.000 euro;

- în cazul cetățenilor din statele terțe care achiziționează o parcelă sau o suprafață de teren pe care încep edificarea unei construcții, cu condiția ca valoarea de achiziție a terenului și a contractului cu firma de construcții să cumuleze 250.000 euro;
- în cazul cetățenilor din statele terțe care au semnat contracte de închiriere sezonieră a unor unități hoteliere (care funcționează sub supravegherea Organizației Elene de Turism) pe o perioadă de la 1 an la 60 de ani;
- în cazul cetățenilor din statele terțe, care au peste 18 ani, dețin proprietăți în Grecia (cu o valoare minimă de 250.000 euro) și care au obținut dreptul de proprietate prin intermediul succesiunii, testamentului sau concesiunii;
- familiilor investitorilor prevăzuți mai sus.

Investitorii din statele terțe au dreptul să-și închirieze proprietățile din Grecia. Pe lângă garantarea dreptului de ședere pe teritoriul elen, investitorii și familiile lor vor beneficia de dreptul de libera circulație în Zona Schengen.

Conform legii, cetățenii statelor terțe mai pot opta și pentru [alte tipuri de investiții în vederea obținerii dreptului de ședere](#), după cum urmează:

- efectuarea unei investiții de capital într-o companie înregistrată în Grecia în sumă de 400.000 euro;
- efectuarea unei investiții în obligațiuni de stat în sumă de 400.000 euro;
- efectuarea unei investiții în obligațiuni sau acțiuni ale unor companii de investiții imobiliare în sumă de 400.000 euro;
- constituirea unui depozit bancar în sumă de 400.000 euro;
- efectuarea unei investiții în obligațiuni corporative sau titluri de stat în sumă de 800.000 euro.

IRLANDA

[Programul pentru investitorii străini](#) (IIP) a fost introdus prin intermediul unei hotărâri de guvern din 2012, fiind dedicat investitorilor și profesioniștilor proveniți din afara Spațiului Economic European care doresc să investească și să dobândească statutul de rezidenți în Irlanda.

Trebuie menționat că programul nu oferă investitorilor dreptul la cetățenie sau pașaport. Aplicații pot solicita naturalizarea cu respectarea normelor prevăzute în cadrul [Legii privind naționalitatea irlandeză și cetățenia](#), cu modificările și completările ulterioare.

Aplicanții IIP, precum și membrii lor de familie beneficiază de un permis de ședere în Irlanda, cu respectarea condițiilor stipulate în programul [Stamp 4](#), conform cărora resortisanții din afara SEE pot munci, studia sau își pot deschide propria afacere în Irlanda.

Precizăm că aplicanții trebuie să dețină o avere personală de cel puțin 2 milioane euro. Cererile sunt analizate de către un comitet de evaluare, format din funcționari publici sau de către funcționarii publici de rang înalt din departamentele și agențiile guvernamentale irlandeze relevante.

Programul oferă patru opțiuni de investiții:

- realizarea unei investiții de cel puțin 1 milion euro într-o întreprindere irlandeză pentru o perioadă de cel puțin 3 ani;
- realizarea unei investiții de cel puțin 1 milion euro într-un fond de investiții aprobat pentru o perioadă de cel puțin 3 ani, cu mențiunea că aceste fonduri trebuie să fie aprobate și reglementate de către Banca Centrală;
- realizarea unei investiții de minim 2 milioane euro într-un fond de investiții imobiliare (Real Estate Investment Trusts - REIT) care este listat la Bursa de valori irlandeză, pentru o perioadă de cel puțin 3 ani;
- realizarea unei donații filantropice de cel puțin 500.000 euro pentru un proiect de interes public în domeniul artelor, sportului, sănătății, culturii sau educației din Irlanda.

Pentru mai multe informații cu privire la desfășurarea programului, puteți consulta următorul [Ghid](#).

ITALIA

Articolului 26-bis, para.1 din cadrul [Decretului legislativ nr.268/1998](#) reglementează acordarea vizei pentru investitori cetățenilor care provin din afara spațiului comunitar sau spațiului Schengen, cu îndeplinirea uneia dintre următoarele condiții:

- investirea a cel puțin 2.000.000 de euro în titluri de stat și menținerea investiției pentru cel puțin doi ani calendaristici;
- investirea a cel puțin 500.000 de euro în capitalul unei companii din Italia sau a cel puțin 250.000 euro într-un start-up inovator;
- realizarea unei donații cu caracter filantropic în domeniul culturii, educației, gestionării imigrației, cercetării științifice, conservării patrimoniului cultural și natural în sumă de cel puțin 1.000.000 euro.

Odată stabiliți pe teritoriul italian, investitorii beneficiază de acordarea unui permis de ședere pe o durată de 2 ani, cu posibilitatea reînnoirii pentru o perioadă de trei ani (conform prevederilor articolului 26-bis, para.5). Condițiile de emitere și menținere a permisului de ședere vizează următoarele aspecte:

- realizarea investiției sau donației declarate în formularul de solicitare a vizei în termen de 3 luni de la intrarea pe teritoriul Italian;
- menținerea investiției inițiale pe întreaga perioadă de valabilitate a permisului de ședere în Italia.

Acordarea vizei poate fi solicitată de către persoanele care au peste 18 ani sau de către reprezentanți legali ai acestora.

În situația neîndeplinirii uneia dintre cele două condiții stipulate mai sus, permisul de ședere poate fi retras, chiar înainte datei de expirare, iar reînnoirea acestuia nu mai este permisă.

Prin intermediul platformei investorvisa.mise.gov.it, solicitanții acestui tip de viză pot trimite informații și documente către organismul inter-instituțional responsabil cu verificarea cererilor conform prevederilor legale (Investor Visa for Italy Committee).

MALTA

În cadrul programului Malta Golden Visa, cetățenii statelor terțe pot obține permisul de ședere pentru sine și familiile lor, fiindu-le permisă astfel libera circulație în Zona Schengen, inclusiv Elveția.

Conform prezentării [Schengen Visa Info](#), Malta oferă două tipuri de vize care permit obținerea cetățeniei, respectiv a permisul de ședere permanentă. Astfel, în vederea acordării [cetățeniei](#), investitorii trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să investească cel puțin 600.000 euro în Fondul național de dezvoltare al guvernului în vederea obținerii cetățeniei - în condițiile în care au rezidat 3 ani pe teritoriul maltez - respectiv 750.000 euro pentru obținerea cetățeniei după un an de rezidență;
- să investească suplimentar 50.000 euro pentru fiecare membru al familiei;
- în plus, să achiziționeze o proprietate imobiliară în sumă de cel puțin 700.000 euro sau să închirieze o proprietate pentru care să achite anual 16.000 euro, pentru o perioadă de cel puțin 5 ani;
- să doneze cel puțin 10.000 euro unei organizații culturale, științifice, filantropice, artistice, sportive sau de protecție a animalelor.

În vederea obținerii permisului de ședere permanentă, aplicanții trebuie:

- să investească cel puțin 98.000 euro într-un fond aprobat de guvern;
- să investească cel puțin 2000 euro într-o organizație non-guvernamentală din Malta;
- să dețină un contract de închiriere în sumă minimă anuală de 10.000 euro pentru cel puțin 5 ani.

Astfel, cetățenia poate fi obținută în funcție de suma investită (750.000 euro, 650.000 euro sau 100.000 euro) într-un an, respectiv 3 sau 5 ani. Costurilor mai sus enumerate li se mai adaugă și alte taxe administrative, percepute de autorități în vederea eliberării documentelor.

În vederea obținerii Golden Visa în Malta, solicitanții trebuie să fi împlinit 18 ani, să nu dețină cazier sau să facă obiectul vreunei anchete penale sau aplicării vreunor sancțiuni internaționale (cerință obligatorie și membrilor familiei care beneficiază de program) și să aibă mijloacele necesare în vederea întreținerii familiei.

PORTUGALIA

Acordarea permisului de ședere resortisanților din statele terțe în vederea realizării de investiții este reglementată prin [Legea nr.23/2007 ulterior modificată de Legea nr.29/2012](#).

Condițiile de eligibilitate pentru persoanele care doresc obținerea vizei în vederea realizării de investiții sunt următoarele:

- să fi împlinit vârsta de 18 ani;
- să realizeze o investiție semnificativă care este benefică economiei portugheze;
- să obțină un certificat de cazier judiciar care să ateste lipsa antecedentelor penale;
- să dețină suma care urmează a fi investită;
- să mențină investiția pentru cel puțin 5 ani de zile.

Toți resortisanții din statele terțe care desfășoară activități investiționale, în mod individual sau prin intermediul unei companii înființate în Portugalia sau în alt stat membru UE și care, în plus, sunt stabiliți în Portugalia, pot solicita eliberarea unui permis de ședere în vederea realizării de investiții, în următoarele situații:

- dacă este în cauză un transfer de capital cu o valoare egală sau mai mare de 1,5 milioane euro;

- dacă sunt create cel puțin 10 locuri de muncă;
- dacă sunt achiziționate proprietăți imobiliare cu o valoare egală sau mai mare de 500.000 euro;
- dacă sunt achiziționate bunuri imobiliare și/sau construcții datând de mai bine de 30 de ani sau care sunt situate în zone de regenerare urbană - în vederea recondiționării/ renovării, în valoare egală sau mai mare de 350.000 euro;
- dacă este vizat un transfer de capital, având o valoare egală sau mai mare de 500.000 euro, cu scopul de a investi în activități de cercetare desfășurate de institutele de cercetare publice sau private, implicate în sistemul științific sau tehnologic național;
- în condițiile unui transfer de capital cu o valoare egală sau mai mare de 250.000 euro cu scopul de a investi în artă sau de a susține domeniul artelor, în vederea reconstrucției sau recondiționării patrimoniului național, prin intermediul autorităților centrale sau locale, instituțiilor publice, sectorului public corporativ, fundațiilor publice și private, rețelelor de autorități locale, organizațiilor locale din sectorul corporativ, asociațiilor locale și asociațiilor publice culturale, care desfășoară activități de producție artistică și reconstrucție sau întreținere a patrimoniului național;
- pentru un transfer de capital în valoare egală sau mai mare de 500.000 euro în vederea achiziționării de unități de fonduri de investiții sau de fond de capital de risc aparținând fondurilor dedicate capitalizării companiilor, de capital injectat conform legislației portugheze, cu maturitate la 5 ani (din momentul investiției), 60% dintre investiții realizându-se prin intermediul societăților comerciale al căror sediu central se află pe teritoriul portughez;
- pentru un transfer de capital în valoarea egală sau mai mare de 500.000 euro în vederea construirii de societăți comerciale cu sediul central pe teritoriul portughez, împreună cu crearea a cinci locuri de muncă permanente sau pentru reconsolidarea capitalului social al unei societăți comerciale existente și crearea de noi locuri de muncă sau menținerea a cel puțin 5 locuri de muncă pentru o perioadă de 3 ani de zile.

Potrivit informațiilor furnizate de [Serviciul pentru străini și frontiere](#) (SEF), posesorii permisului de ședere pentru investiții beneficiază de următoarele avantaje:

- exceptarea de la obținerea vizei de ședere pentru intrarea pe teritoriul Portugaliei;
- posibilitatea de a locui și de a munci în Portugalia, cu condiția de a locui efectiv pe teritoriul țării pentru o perioadă de 7 zile sau mai mult în primul an de rezidență și cel mult 14 zile în fiecare din următorii ani;
- libera circulație în țările din Zona Schengen;

- reunificarea familiei;
- acordarea dreptului de ședere permanentă (conform prevederilor Legii nr.23/2007 privind străinii) atât pentru sine cât și pentru familie;
- acordarea cetățeniei portugheze, prin naturalizare, cu condiția respectării tuturor prevederilor în vigoare.

În vederea unei informări suplimentare cu privire la desfășurarea programului Golden Visa în Portugalia, se poate accesa următorul [link](#).

SPANIA

[Legea nr.14/2013 privind vizele de ședere](#) reglementează acordarea dreptului de ședere (rezidență) acelor persoane care fac investiții de capital, cumpărătorilor de imobile, antreprenorilor, profesioniștilor cu înaltă calificare, celor care activează în zona educațională și de cercetare, precum și companiilor care își schimbă locația.

Programul Golden Visa în Spania se adresează cetățenilor care nu aparțin spațiului Uniunii Europene și care doresc să facă o investiție semnificativă în economia spaniolă. Dreptul de ședere se acordă solicitantului și familiei sale, în următoarele condiții:

- achiziționarea de imobile, cu o valoare minimă de 500.000 euro; pot fi achiziționate unul sau mai multe imobile, a căror valoare totală nu poate fi mai mică de 500.000 euro;
- investirea unei sume de cel puțin 2.000.000 euro în datoria publică a Spaniei;
- achiziționarea de acțiuni ale unei companii spaniole sau constituirea unui depozit bancar în sumă de 1.000.000 euro;
- investirea într-o afacere nouă, care oferă oportunități de angajare, contribuie la inovarea științifică și/ sau tehnologică și are un impact socio-economic relevant în zona în care va fi întreprinsă afacerea.

Suma investită nu poate fi obținută prin împrumut, solicitantul vizei trebuind să facă investiția din fonduri proprii, fiind singurul proprietar al investiției. Cu toate acestea, o proprietate cu o valoare mai mare de 500.000 euro poate fi achiziționată și prin linii de împrumuturi și finanțări, dar numai în privința sumei care depășește valoarea de 500.000 euro.

Investitorii trebuie să pună la dispoziția autorităților spaniole următoarele documente în vederea obținerii vizei și întrunirii condițiilor legale:

- un certificat emis prin intermediul Registrului funciar privind achiziționarea de proprietăți în sumă minimă de 500.000 euro; dacă achiziționarea proprietății nu a fost finalizată, solicitantul poate pune la dispoziția autorităților antecontractul și documentele privind achitarea avansului, precum și o scrisoare din partea

autorităților spaniole privind disponibilitatea fondurilor privind finalizarea achiziției;

- un certificat emis de către Banca Națională a Spaniei sau de către altă instituție financiară, care atestă calitatea de proprietar al investiției pentru o perioadă de cel puțin 5 ani;
- o declarație privind investiția, emisă de Ministerul Economiei și Competitivității;
- un certificat eliberat de intermediarul financiar privind atestarea investiției, înregistrat la Comisia Națională Spaniolă a Bursei sau Banca Națională a Spaniei;
- un certificat eliberat de instituția financiară unde investitorul a constituit un depozit bancar.

Pe lângă investiția în sine, solicitantul mai trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să aibă vârsta legală de 18 ani;
- să obțină un certificat de cazier judiciar care să ateste lipsa antecedentelor penale;
- să nu i se fi refuzat acordarea unei vize Schengen în trecut;
- să dețină asigurări de sănătate în Spania.

Viza are valabilitate de un an de zile, interval în care solicitantul trebuie să călătorească în Spania și să i se elibereze permisul de ședere. Permisul de ședere poate fi reînnoit pe termen nelimitat, fără a implica vreo obligativitate pentru investitor privind șederea pe teritoriul Spaniei, atât timp cât este menținută investiția. Titularul permisului trebuie să călătorească în Spania în vederea reînnoirii permisului de ședere. Titularul are dreptul să locuiască în Spania împreună cu următorii membri ai familiei: soț/ soție, copii cu vârsta de până în 18 ani și părinții; și aceștia vor beneficia de permise de ședere în Spania și de dreptul de a călători fără vize în Zona Schengen.

Dacă titularul permisului dorește obținerea dreptului de ședere permanentă pe teritoriul Spaniei, acesta trebuie să locuiască în Spania timp de 5 ani, respectiv cel puțin 6 luni din fiecare an.

Titularii permiselor de ședere pot obține cetățenia dacă locuiesc în Spania pentru cel puțin 10 ani (minim 6 luni în fiecare din cei 10 ani). Pe lângă îndeplinirea criteriului locuirii efective pe teritoriul țării, titularul mai trebuie să facă dovada cunoașterii limbii spaniole și a existenței legăturilor cu Spania.

WEBOGRAFIE:

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/694217/EPRS_STU\(2021\)694217_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/694217/EPRS_STU(2021)694217_EN.pdf)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0012&from=EN>

<https://www.eesc.europa.eu/ro/our-work/opinions-information-reports/opinions/investor-citizenship-and-residence-schemes-european-union/timeline>

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-7-2014-0038_RO.html

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2019-0170_RO.html